

PERSOONLIJK

Minister van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Lange Voorhout 8
Postbus 20015
2500 EA Den Haag
T 070-3424344
E Voorlichting@rekenkamer.nl
W www.rekenkamer.nl

DATUM 13 juni 2014

BETREFT Wetsvoorstel overgang wettelijke taken kenniscentra beroepsonderwijs
bedrijfsleven; overleg op grond van artikel 96, eerste lid Comptabiliteitswet 2001

Geachte mevrouw Bussemaker,

In uw brief van 21 maart jl., referentie 608283, verzoekt u de Algemene Rekenkamer eventuele opmerkingen kenbaar te maken met betrekking tot het concept Voorstel van Wet tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs inzake de overgang van de wettelijke taken van de kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven naar de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven, gelet op artikel 96, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2001.

Het wetsvoorstel geeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de bevoegdheid een rechtspersoon aan te wijzen die de wettelijke taken met betrekking tot de afstemming tussen het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven overneemt van de huidige 17 kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven. Deze rechtspersoon wordt de 'Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven' (samenwerkingsorganisatie).

Taak en bevoegdheden Algemene Rekenkamer

Voor alle wettelijke taken zal de samenwerkingsorganisatie op grond van het wetsvoorstel worden bekostigd met subsidie. Dit betekent dat de organisatie wordt aangemerkt als 'rechtspersoon met een wettelijke taak' (rwt) als bedoeld in artikel 91, 1^e lid onder d van de Comptabiliteitswet 2001. De Algemene Rekenkamer kan op grond van dit artikel bij de samenwerkingsorganisatie zowel

rechtmatigheidsonderzoek als doelmatigheidsonderzoek verrichten, waarbij alle relevante aspecten kunnen worden betrokken.

2/4

Aandachtspunten voor de minister

Wij constateren dat u veel belang hecht aan de borging van de aansluiting tussen het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven. U wenst daarom een goede sturingsrelatie ten aanzien van de aan te wijzen samenwerkingsorganisatie. Op een aantal punten kunt u deze sturingsrelatie naar onze mening nog verbeteren.

Interventiemogelijkheden van de minister

Het wetsvoorstel biedt u enkele specifieke bevoegdheden (benoeming voorzitter en plaatsvervangend voorzitter, goedkeuring van de statuten en de wijzigingen daarin) ten aanzien van de samenwerkingsorganisatie. Omdat de wettelijke taken worden bekostigd via subsidie, gelden ook de interventiemogelijkheden op grond van de Awb. Tenslotte wordt het toezicht op de taakuitvoering van de samenwerkingsorganisatie belegd bij de Inspectie van het Onderwijs.

Wij vragen ons af of u voldoende interventiemogelijkheden heeft. Het wetsvoorstel biedt u niet de mogelijkheid om de aanwijzing van een samenwerkingsorganisatie in te trekken. Evenmin bent u bevoegd om de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter, die u op grond van het wetsvoorstel benoemt, te schorsen of te ontslaan. Wij bevelen u daarom aan de mogelijkheid tot intrekking van de aanwijzing wettelijk vast te leggen. Ook kunt u de taakverwaarlozingsregeling, die al wel geregeld is via de Kaderwet zbo's voor de zbo-taak, uitbreiden naar de andere wettelijke taken. Tenslotte leggen wij u de optie voor om, als gekozen wordt voor benoeming van bestuursleden door de minister, de bevoegdheid tot schorsing en ontslag van deze bestuursleden ook bij de minister te leggen.

Verantwoording door de samenwerkingsorganisatie

Vervolgens willen wij uw aandacht vragen voor de verantwoording door de samenwerkingsorganisatie. De bepalingen over jaarverslag, jaarrekening en accountantscontrole die nu op grond van de WEB gelden voor de kenniscentra, worden niet overgenomen voor de samenwerkingsorganisatie. Wij willen u erop wijzen dat de voorschriften voor het jaarverslag uit de Awb uitsluitend een getrouwheidsverklaring van de accountant vereisen. Er is niet bepaald dat deze verklaring ook betrekking moet hebben op de rechtmatigheid. Wij bevelen u aan de huidige bepalingen voor de jaarverslaggeving in de WEB, in de nieuwe situatie van toepassing te verklaren voor de samenwerkingsorganisatie.

Private activiteiten

De samenwerkingsorganisatie kan naast de wettelijke taken ook andere (contract-) activiteiten uitvoeren. In het wetsvoorstel is bepaald dat de samenwerkingsorganisatie ervoor moet zorgen dat uitvoering van andere activiteiten de wettelijke taken niet schaadt. Wij willen benadrukken dat in het toezicht aandacht dient te worden besteed aan de potentiële risico's die kunnen ontstaan bij het combineren van publieke en private taken. In dit verband vragen wij uw aandacht voor de bevindingen in de achtergrondstudie Publieke organisaties en private activiteiten die op 20 juni 2012 door ons is gepubliceerd. Eventuele risico's hebben met name betrekking op oneerlijke concurrentie en afwenteling van private verliezen ten laste van publieke middelen. U zult begrijpen dat dit eisen aan de administratie van de samenwerkingsorganisatie stelt.

In dit verband is ook de bepaling uit de Kaderwet zbo's relevant dat, wanneer een privaatrechtelijke rechtspersoon met openbaar gezag wordt bekleed, er voldoende waarborgen moeten zijn dat de uitoefening van de zbo-taak onafhankelijk van de overige bestaande en toekomstige werkzaamheden kan plaatsvinden.

Checks and balances

In de memorie van toelichting worden op een aantal punten specifieke uitwerkingen van het wetsvoorstel voorgesteld, bijvoorbeeld met betrekking tot de inrichting van de samenwerkingsorganisatie (de vormgeving en opdracht van de sectorkamers, met als speciaal aandachtspunt de advisering over de door de minister van EZ vast te stellen kwalificaties en de door EZ te bekostigen opleidingen), de positionering en vormgeving van de toetsfunctie en extra te regelen procedures (bv. m.b.t. de totstandkoming van de kwalificatiedossiers). U geeft aan deze aspecten te willen toetsen via de statuten en het bestuursreglement van de aan te wijzen organisatie. Het lijkt ons verstandig om deze aspecten ook te vertalen in concrete wettelijke eisen, of in elk geval de mogelijkheid te creëren om in het aanwijzingsbesluit nadere regels te stellen op deze punten. Verder geven we u in overweging daarbij ook aandacht te besteden aan het interne toezicht bij de samenwerkingsorganisatie.

Versobering van de uitvoering van taken

U hebt aangegeven dat voor de uitvoering van de wettelijke taken minder overheidsfinanciering beschikbaar zal komen. Het structurele budget zal worden teruggebracht van €113 miljoen in 2014 naar €50 miljoen vanaf 2016. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel beschrijft u in algemene termen hoe u voornemens bent de versobering van de uitvoering van de wettelijke taken te

zullen realiseren. Graag wijzen wij u in dit kader op het belang van een goede business case en een solide financiële onderbouwing van deze voornemens.

4/4

Verdere procedure

Wij verzoeken u een afschrift van deze brief te voegen bij het wetsvoorstel zoals dat verder zijn wetgevingsroute vervolgt.

Algemene Rekenkamer

drs. Saskia J. Stuiveling,
president

drs. Barbara Goezinne
wnd. secretaris